

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายจิรนิติ หะวานนท์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๘ - ๑๙/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๓๔/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๖๖

วันที่ ๑๗ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง	{	ศาลแรงงานกลาง	ผู้ร้อง
		-	ผู้ถูกร้อง
ระหว่าง	{	ศาลแรงงานกลาง	ผู้ร้อง
		-	ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ หรือไม่

ความเห็น

คดีนี้ ศาลแรงงานกลางส่งคำโต้แย้งของจำเลยรวม ๒ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสอง คำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง จำเลยทั้งสองคำร้องต่อศาลแรงงานกลาง อ้างว่าจำเลยทั้งสองคำร้องเป็นนายจ้างหรือเจ้าของ สถานประกอบการมิได้ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕

จำเลยตามคำร้องที่ ๑ ได้แย้งว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อหลักนิติธรรม เป็นการเพิ่มภาระให้แก่นายจ้างที่เป็นเอกชนต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการโดยไม่เท่าเทียมกันกับหน่วยงานของรัฐซึ่งไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และยังจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพการทำงานของคนพิการเกินสมควรแก่เหตุในด้านการทำงานในหน่วยงานของรัฐ โดยไม่กำหนดอัตราส่วนลูกจ้างคนพิการ ซึ่งกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนพิการ มีผลบังคับใช้ไม่เป็นการทั่วไป แต่มุ่งหมายใช้กับนายจ้างที่เป็นเอกชนเท่านั้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ จำเลยตามคำร้องที่ ๒ ได้แย้งว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ เป็นการจัดระเบียบในการประกอบอาชีพเกินความจำเป็น จำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ บังคับให้ผู้ประกอบการรับคนพิการเข้าทำงานทั้ง ๆ ที่ไม่มีคุณสมบัติตามลักษณะงาน หากไม่รับเข้าทำงานไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ถูกบังคับให้ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการจัดระเบียบการประกอบอาชีพ ขัดต่อเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลว่า กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ จะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ ต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ และต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และมาตรา ๔๐ เป็นบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองเสรีภาพในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขในการจำกัดเสรีภาพว่าต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ และกำหนดขอบเขตของการตรากฎหมายจัดระเบียบการประกอบอาชีพมิให้เป็นการก้าวก่ายการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีเจตนารมณ์ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ คุ้มครองคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ ส่งเสริมให้คนพิการมีสิทธิในด้านต่าง ๆ อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานเสมือนคนปกติทั่วไป เช่น สิทธิด้านการศึกษา สิทธิด้านแรงงาน สิทธิในการฟื้นฟูสมรรถภาพและการฝึกอาชีพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ มีผลบังคับใช้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities) ของสหประชาชาติ และอนุสัญญาฉบับที่ ๑๕๙ ว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ด้านอาชีพและการจ้างงานสำหรับคนพิการ ค.ศ. ๑๙๘๓ (C159 Vocational Rehabilitation and Employment (Disabled Persons) Convention, 1983) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ที่กำหนดให้รัฐภาคีจะต้องให้การรับรองสิทธิของคนพิการในการทำงานบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความพิการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจ้างงานและมุ่งให้คนพิการมีโอกาสด้านการประกอบอาชีพและการจ้างงานในตลาดแรงงาน รวมถึงให้มีการรับคนพิการเข้าทำงานในหน่วยงานของภาครัฐด้วย โดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๕ มีเจตนารมณ์ส่งเสริมสิทธิด้านแรงงานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความสามารถทำงาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ของคนพิการ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน” มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๔ (๕) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน” มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

ประเด็นที่ ๑ จำเลยในคำร้องที่หนึ่งโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ประกอบกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓ ที่กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หากนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่เป็นเอกชนไม่ประสงค์รับลูกจ้างคนพิการเข้าทำงาน

ตามมาตรา ๓๓ ต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามมาตรา ๓๔ แต่หน่วยงานของรัฐหากไม่ประสงค์รับลูกจ้างที่เป็นคนพิการ กลับไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนดังกล่าว และไม่ระบุจำนวนลูกจ้างอัตราเท่าใดถึงต้องรับคนพิการเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐ เป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของคนพิการที่ต้องการทำงานในหน่วยงานของรัฐโดยปริยาย มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ขัดต่อหลักนิติธรรม เป็นการเพิ่มภาระให้แก่นายจ้างที่เป็นเอกชนโดยไม่เท่าเทียมกัน และยังเป็น การจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพการทำงานของคนพิการเกินสมควรแก่เหตุในด้านการทำงานในหน่วยงาน ภาครัฐ กระหน่ำต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนพิการ มีผลบังคับใช้ไม่เป็นการทั่วไป มุ่งหมายใช้กับ นายจ้างที่เป็นเอกชนเท่านั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และประเด็นที่ ๒ จำเลยในคำร้อง ที่สองโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ เป็นการจัดระเบียบในการประกอบวิชาชีพเกินความจำเป็น จำกัดเสรีภาพ ในการประกอบอาชีพ เป็นการบีบบังคับให้ผู้ประกอบการรับคนพิการเข้าทำงานทั้ง ๆ ที่ไม่มีคุณสมบัติ ตามลักษณะงาน หากไม่รับเข้าทำงานไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ถูกบังคับให้ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ โดยไม่คำนึงถึงเหตุผลทางเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยที่คนพิการไม่ได้ทำงานตอบแทน แต่ นายจ้างต้องส่งค่าจ้างเข้ากองทุน ในขณะที่เดียวกันคนพิการนั้นอาจไปทำงานที่อื่นได้ตามคุณสมบัติ ที่เหมาะสมตามลักษณะงาน ทำให้คนพิการได้รับค่าจ้างสองทางในเวลาเดียวกัน ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ เห็นสมควรวินิจฉัยไปพร้อมกัน เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างหรือเจ้าของ สถานประกอบการรับคนพิการเข้าทำงานในลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการ โดยกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้อง นำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓ กำหนดให้นายจ้างหรือ เจ้าของสถานประกอบการทุกแห่งนับรวมจำนวนลูกจ้างที่ไม่ใช่คนพิการทั้งหมด ณ วันที่ ๑ ตุลาคมของ ปีก่อนที่มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติ หากมีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป จะต้องรับคนพิการที่สามารถทำงานได้ ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใดในอัตราส่วนลูกจ้างที่ไม่ใช่คนพิการ ๑๐๐ คน ต้องรับคนพิการ ๑ คน เศษของ ๑๐๐ คน ถ้าเกิน ๕๐ คน ต้องรับคนพิการเพิ่มขึ้นอีก ๑ คน มาตรา ๓๔ กำหนดให้ เฉพาะนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่เป็นเอกชน หากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๓๓ หรือไม่ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นรายปีโดยคำนวณจากอัตราขั้นต่ำสุดของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่ใช้บังคับครั้งหลังสุดในปีก่อนที่มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ คุณด้วยสามร้อยหกสิบห้า และคุณด้วยจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน โดยต้องส่งเงินภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ของทุกปี และตามมาตรา ๓๕ หากหน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์รับคนพิการเข้าทำงาน หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงาน ตามมาตรา ๓๓ หรือไม่ประสงค์ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องจัดให้มีการส่งเสริมอาชีพรูปแบบอื่น โดยระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการ หรือผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดวิธีการส่งเสริมสิทธิคนพิการ ไว้ ๗ วิธี ได้แก่ ๑. การให้สัมปทาน ๒. การจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ ๓. การจัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการ ๔. การฝึกงาน ๕. การจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ๖. จัดให้มีบริการล่ามภาษามือ และ ๗. การช่วยเหลืออื่นใด โดยนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องแจ้งการใช้สิทธิและคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการสามารถแจ้งขอรับสิทธิภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคมของทุกปี เห็นได้ว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ มิได้กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการทุกราย ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน หรือส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือจัดให้มีการส่งเสริมอาชีพรูปแบบอื่นโดยเด็ดขาดหรือโดยไม่มีเงื่อนไข แต่บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการรับคนพิการเข้าทำงาน หรือส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือจัดให้มีการส่งเสริมอาชีพรูปแบบอื่น เฉพาะนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวงเท่านั้น นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างไม่ถึงจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวงไม่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ และตามบทบัญญัติดังกล่าวยังเปิดโอกาสให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการมีสิทธิเลือกดำเนินการเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการยังมีสิทธิได้รับประโยชน์ในทางภาษีตามที่มาตรา ๓๔ วรรคสาม บัญญัติว่า “นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุนแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด” แม้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง มิได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้รับคนพิการเข้าทำงาน

ต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเช่นเดียวกับนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่เป็นเอกชน แต่รัฐมีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๑ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวถูกใช้ความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัด ฟื้นฟูและเยียวยาผู้ถูกกระทำดังกล่าว” ซึ่งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกองทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การส่งเสริมและดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การศึกษาและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ กองทุนส่วนหนึ่งมาจากเงินอุดหนุนที่รัฐบาลต้องจัดสรรให้เพียงพอแก่การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๒) หากกฎหมายกำหนดให้รัฐต้องใช้งบประมาณแผ่นดินในการส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอีกก็จะเป็นการจ่ายเงินเข้ากองทุนดังกล่าวซ้ำซ้อน กฎหมายจึงมิได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐที่ไม่รับคนพิการเข้าทำงานต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แต่รัฐยังต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ เช่นเดียวกับนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ ดังนั้น พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง มิใช่บทบัญญัติที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของคนพิการที่ต้องทำงานในหน่วยงานภาครัฐซึ่งที่จำเลยกล่าวอ้าง ทั้งเมื่อชั่งน้ำหนักระหว่างการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องจ้างแรงงานคนพิการตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวงกับประโยชน์สาธารณะในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความทำและได้รับสิทธิประโยชน์อย่างเท่าเทียมกับคนปกติทั่วไป เห็นว่า ประโยชน์สาธารณะย่อมมากกว่า ซึ่งเป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเกินสมควรแก่เหตุ และมีได้เป็นบทบัญญัติที่ลดคุณค่าของมนุษย์หรือไปกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลใช้บังคับกับนายจ้างและเจ้าของสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตามจำนวนที่กำหนดทั้งหมดอย่างเท่าเทียมกัน พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ส่วนประเด็นที่ว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๕ เป็นบทบัญญัติที่

จำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้น เห็นว่า แม้บทบัญญัติดังกล่าวจะจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการอยู่บ้าง แต่การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวก็เพื่อส่งเสริมให้คนพิการมีสิทธิทางด้านแรงงานอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน ซึ่งหากคนพิการมีงานทำ มีรายได้จากการทำงานก็จะทำให้คุณภาพชีวิตของคนพิการดีขึ้น ส่งผลให้ครอบครัวและสังคมอยู่กันด้วยความสงบสุข ตามลำดับ การจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพดังกล่าวจึงเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ วรรคสอง ดังนั้น พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐

(นายจिरินติ ทะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ